

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (L. Bagrin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, A. Pahopol și V. Negru)

ÎNCHEIERE

6 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinînd admisibilitatea recursului declarat de către Cucerov Svetlana, Chirca Maria, Plămădeală Mihail și Țopa Iurii,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Cucerov Svetlana, Chirca Maria, Plămădeală Mihai, Malanciuc Galina, Matveev Angela, Craevscaia Irina, Șciuchina Liubovi, Șciuchin Iurii, Ilașco Evghenia, Alexioglu Olga, Alexioglu Oleg, Goreacichina Vera, Mușina Ecaterina, Craevschi Alexandr, Malanciuc Leonid, Lagodzinscaia Cristina, Lagodzinscaia Natalia, Russu Gheorghii, Corneanu Anna, Chirca Alexei împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Nina Triboi cu privire la contestarea actului administrativ,

cererea de chemare în judecată depusă de către Țopa Iurii împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău și cererea de alăturare la apel depusă de către Nina Triboi, reprezentată de către avocatul Crețu Gheorghe, casată hotărârea din 6 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind emisă o nouă hotărâre

c o n s t a ț ă:

Cucerov Svetlana, Chirca Maria, Plămădeală Mihai, Malanciuc Galina, Matveev Angela, Craevscaia Irina, Șciuchina Liubovi, Șciuchin Iurii, Ilașco Evghenia, Alexioglu Olga, Alexioglu Oleg, Goreacichina Vera, Mușina Ecaterina, Craevschi Alexandr, Malanciuc Leonid, Lagodzinscaia Cristina, Lagodzinscaia Natalia, Russu Gheorghii, Corneanu Anna și Chirca Alexei au depus cerere de chemare în judecată la 24 august 2016 împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Nina Triboi cu privire la contestarea actului administrativ.

Reclamanții în motivarea pretențiilor au indicat că autorizația de desființare nr. 32a/16 din 23 mai 2016 a fost eliberată Ninei Triboi, cu încălcarea prevederilor legale.

La eliberarea actului administrativ de către emitent nu a fost obținut acordul reclamanților, ca vecini ai construcției vizate de autorizație, precum și nu a fost efectuată nici expertiza ecologică al obiectivului vizat.

Nefiind de acord cu actul administrativ contestat, reclamantii, la 29 iulie 2016, au înaintat cerere prealabilă în adresa Primăriei mun. Chişinău.

Prin răspunsul nr. 21/1542 din 4 august 2016 a Direcţiei Generale Arhitectură, Urbanism şi Relaţii Funciare a Consiliului mun. Chişinău cererea prealabilă a fost respinsă, ca fiind înaintată tardiv.

Pe parcursul examinării cauzei în prima instanţă, la 13 aprilie 2017, reclamantii au înaintat o cerere de concretizare a pretenţiilor (f.d. 47, 173, vol. II).

Suplimentar, s-a mai invocat că autorizaţia de desfiinţare nr. 32a/16 din 23 mai 2016 a fost eliberată în lipsa proiectului de organizare a executării lucrărilor de desfiinţare, ce contravine prevederilor Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie,

Reclamantii au specificat că actul administrativ contestat nu a fost semnat de către Primarul General.

S-a precizat că pretinsa semnătură a Primarului General, în partea stângă de la semnătura vice-primarului Nistor Grozavu, nu poate fi considerată conformă, or pentru a fi valabilă, în conformitate cu pct. 1.10 din hotărârea Guvernului nr. 618 din 05 octombrie 1993 pentru aprobarea Regulilor de întocmire a documentelor organizatorice şi de dispoziţie şi Instrucţiunii-tip cu privire la ţinerea lucrărilor de secretariat în organele administraţiei publice centrale de specialitate şi ale autoadministrării locale ale Republicii Moldova, este indicat că, elementele „Semnătura”, „Parafa de aprobare” şi „Parafa de coordonare” vor include funcţia persoanei ce a semnat, aprobat sau coordonat documentul, precum şi numele de familie, prenumele ei şi data.

Au solicitat reclamantii anularea autorizaţiei de desfiinţare nr. 32a/16 din 23 mai 2016 eliberată Ninei Triboi, ca fiind emisă cu încălcarea prevederilor legale

Țopa Iurii a depus cerere de chemare în judecată la 2 septembrie 2016 împotriva Primăriei mun. Chişinău cu privire la contestarea actului administrativ (f.d. 2, vol. I).

Reclamantul în motivarea pretenţiilor a indicat că la eliberarea autorizaţiei de desfiinţare nr. 32a/16 din 23 mai 2016 de către emitent nu a fost obţinut acordul său ca vecin al construcţiei vizate de autorizaţie, precum şi nu a fost efectuată nici expertiza ecologică al obiectivului.

S-a specificat că nefiind de acord cu actul administrativ contestat, la 5 august 2016, a înaintat cerere prealabilă în adresa Primăriei mun. Chişinău.

Prin răspunsul din 12 august 2016 a Direcţiei Generale Arhitectură, Urbanism şi Relaţii Funciare a Consiliului municipal Chişinău, cererea prealabilă a fost respinsă, ca fiind înaintată tardiv.

A solicitat Țopa Iurii anularea autorizaţiei de desfiinţare nr. 32a/16 din 23 mai 2016, eliberată Ninei Triboi.

Prin încheierea protocolară din 17 octombrie 2017 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, a fost admisă cererea privind conexarea cauzelor civile, dipunându-se conexarea într-o procedură unică a cererii de chemare în judecată depusă de către Cucerov Svetlana, Chirca Maria, Plămădeală Mihai, Malanciuc Galina, Matveev Angela, Craevscaia Irina, Şciuchina Liubovi, Şciuchin Iurii, Ilaşco Evghenia, Alexioglu Olga, Alexioglu Oleg, Goreacichina Vera, Muşina Ecaterina, Craevschi Alexandr, Malanciuc Leonid, Lagodzinscaia Cristina, Lagodzinscaia Natalia, Russu Gheorghii, Corneanu Anna, Chirca Alexei împotriva Consiliului mun. Chişinău, Primăriei mun. Chişinău, intervenient accesoriu Nina Triboi cu privire la contestarea actului administrativ şi a cererii de chemare în judecată depusă de către Țopa Iurii

împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ (f.d. 218, vol. II).

Prin hotărârea din 6 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă integral acțiunea. S-a dispus anularea Autorizației de desființare nr. 32a/16 din 23 mai 2016, eliberată Ninei Triboi, ca fiind ilegală (f.d. 128, 131-137, vol. II).

Pentru a hotărî astfel, instanța de judecată a considerat că probele anexate la dosar justifică pretențiile invocate în acțiune.

Manifestînd dezacord față de hotărârea primei instanțe, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău, la 10 noiembrie 2017 au contestat-o cu apel solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea sa fie respinsă integral.

Ulterior, la 15 iunie 2018, Nina Triboi, reprezentată de avocatul Gheorghe Crețu a depus cerere de alăturare la apel, prin care a solicitat admiterea apelului declarat de Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău.

Prin decizia din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău și cererea de alăturare la apel depusă de către Nina Triboi, reprezentată de către avocatul Crețu Gheorghe. S-a casat hotărârea din 6 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. A fost emisă o nouă hotărâre, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Cucerov Svetlana, Chirca Maria, Plămădeală Mihai, Malanciuc Galina, Matveev Angela, Craevscaia Irina, Șciuchina Liubovi, Șciuchin Iurii, Ilașco Evghenia, Alexioglu Olga, Alexioglu Oleg, Goreacichina Vera, Mușina Ecaterina, Craevschi Alexandr, Malanciuc Leonid, Lagodzinscaia Cristina, Lagodzinscaia Natalia, Russu Gheorghii, Corneanu Anna, Chirca Alexei împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Nina Triboi și cererea de chemare în judecată depusă de către Țopa Iurii împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ (f.d. 202, 204-212, vol. II).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță nu a elucidat toate circumstanțele pricinii, nu a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar și în consecință a fost emisă o soluție incorectă.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, Cucerov Svetlana, Chirca Maria, Plămădeală Mihail și Țopa Iurii, la 12 decembrie 2018, au contestat-o cu recurs solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a cauzei, fiind încălcate normele de drept procedural și aplicate eronat normele de drept material.

Totodată, recurenții au accentuat că la emiterea actului administrativ contestat nu a fost anexat acordul locatarilor din preajmă, proiectul de demolare, iar în proiectul de demolare prezentat peste un an în instanța de judecată, nu a fost avizat și în el lipsesc semnăturile persoanelor care l-au elaborat.

Cucerov Svetlana, Chirca Maria, Plămădeală Mihail și Țopa Iurii au mai specificat în cererea de recurs că actul administrativ contestat a fost semnat de o persoană neîmputernicită.

Potrivit art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că la dosar este atașată scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2018, prin care decizia recurată a fost expediată în adresa părților (f.d. 213, vol. II), fiind recepționată de către recurenți la 19 octombrie 2018 (f.d. 7, vol. III).

Prin urmare, Colegiul constată că recursul a fost declarat în termen.

Copia recursului a fost expediată în adresa intimatului la 28 ianuarie 2019, iar la 26 februarie 2019, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău a solicitat respingerea cererii de recurs.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Materialele cauzei certifică faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi auzit (a se vedea, de exemplu, Erfar – Avef v. Grecia, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; Lebedinschi v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe

o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, Marc Brauer v. Germania, 1 septembrie 2016, parag. 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, parag. 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și bunei-administrări a justiției (a se vedea, mutatis mutandis, Benjamin Nersesyan v. Armenia, 19 ianuarie 2010, parag. 22; Erfar – Avef, ibidem, parag. 41, Marc Brauer, ibidem, parag. 35; Miessen, ibidem, parag. 67; Trevisanato v. Italia, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, Sturm v. Luxemburg, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că recurenții Cucerov Svetlana, Chirca Maria, Plămădeală Mihail și Țopa Iurii au criticat decizia Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2018 în baza articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din același cod.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată/procedura în ansamblu, reiese în mod cert că recurenții au reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat detaliat.

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile recurenților Cucerov Svetlana, Chirca Maria, Plămădeală Mihail și Țopa Iurii nu dezvăluie nici o aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, temeiurile inserate în cererea de recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea de recurs spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al recurantei nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de

procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecătii nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (a se vedea, de exemplu, Petrovic v. Luxemburg, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, Sturm v. Luxemburg, ibidem, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate dintre scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, inter alia, Helle v. Finlanda, 19 decembrie 1997, parag. 55; Latourniere v. Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen v. Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Beniamin Nersesyan, ibidem, parag. 23 – 24; Akaki Tchaghiashvili, ibidem, parag. 34 sau Papaioannou v. Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Cucerov Svetlana, Chirca Maria, Plămădeală Mihail și Țopa Iurii nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinare în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Cucerov Svetlana, Chirca Maria, Plămădeală Mihail și Țopa Iurii.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu